

Sayı : 2026/ 122

23.02.2026

Konu :Psikoloji Eğitimi ve Kontenjan Planlaması Hakkında Görüş ve Taleplerimiz

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA

Sayın Başkan,

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından psikoloji bölümleri de dahil olmak üzere birçok bölümde kontenjan düşürülmesine yönelik alınan kararı, mesleğimizin geleceği ve eğitim kalitesinin artırılması adına olumlu bir adım olarak değerlendirmekteyiz.

Türk Psikologlar Derneği olarak, ülkemizde ruh sağlığı hizmetlerinin niteliğinin artırılması ve psikoloji eğitiminin standartlaştırılması temel gayemizdir. Bu doğrultuda, tüm üniversitelerde kontenjan azaltılmasının yanı sıra eğitim yapısında da köklü iyileştirmeler yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

Yaptığımız durum tespitleri sonucunda, geçmiş yıllardaki kontenjan artışlarının, akademik kadro ve altyapı olanaklarının üzerinde gerçekleştiği gözlemlenmiştir. Bu durum, eğitim kalitesinde düşüşe ve mezun sayısının istihdam olanaklarıyla uyumsuz hale gelmesine yol açmıştır.

Mesleki standartların korunması ve halk sağlığının güvence altına alınması amacıyla, aşağıda yer alan taleplerimizin değerlendirilmesini arz ederiz:

Akademik Başarı Sırası Barajı: Psikoloji bölümlerine yerleşebilmek için belirlenen akademik başarı sırası barajının, mesleğin gerektirdiği teorik ve pratik altyapıyı karşılayacak seviyeye yükseltilmesi (örneğin ilk 125 bin).

Eğitim Standartlarının Denetimi: YÖK tarafından belirlenen asgari akademik kadro, kütüphane, laboratuvar ve uygulama kriterlerini karşılamayan lisans ve yüksek lisans bölümlerinin öğrenci alımlarının durdurulması.

Program Yapılandırması: Üniversitelerin bünyelerinde, sınırlı akademik kaynakları verimli kullanmak adına Türkçe veya İngilizce programlardan sadece birini açmalarına izin verilmesi.

İstihdam Odaklı Planlama: Kontenjanların, bilimsel veriler ve ülke istihdam potansiyeli ışığında revize edilmesi.

Psikoloji eğitiminin niteliğini artırma sürecinde Yükseköğretim Kurulu iş birliği yapmaya ve teknik destek sağlamaya hazır olduğumuzu bilgilerinize sunarız.

Gereğini bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Gökhan MALKOÇ

Türk Psikologlar Derneği Genel Başkanı

EK:Türkiye'de Psikoloji Eğitiminin Mevcut Durumu ve Nitelik Sorunları Teknik Raporu

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara

Telefon: +90 (312) 425 67 65

Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59

www.psikolog.org.tr

Kütük No: 06-019-051

Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.

Bilgi için: bilgi@psikolog.org.tr

TÜRKİYE'DE PSİKOLOJİ EĞİTİMİNİN MEVCUT DURUMU VE NİTELİK SORUNLARI TEKNİK RAPORU

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, Türkiye'de psikoloji eğitiminin nicel ve nitel analizi üzerine kurulmuştur. Son on yılda kontenjanlardaki kontrolsüz artış, akademik kadro yetersizliği ve uygulama altyapısının eksikliği ile birleşerek eğitim kalitesini kritik seviyelere düşürmüştür. Türk Psikologlar Derneği olarak bu raporda, sürdürülebilir bir eğitim modeli için somut teknik çözümler önerileri sunulmaktadır.

2. MEVCUT DURUM ANALİZİ: KONTENJAN VE KADRO DENGESİZLİĞİ

2.1. Kontenjan Artış Hızı

Son 10 yılda psikoloji bölümü sayısı ve toplam kontenjan sayıları, akademik personel artış hızının çok üzerinde gerçekleşmiştir. Bu durum, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısını sürdürülemez bir seviyeye yükseltmiştir.

2.2. Akademik Kadro Yetkinliği

Psikoloji, uygulamalı ve teorik altyapısı köklü olan bir bilim dalıdır. Mevcut bölümlerin önemli bir kısmında;

- Anabilim dalı bazında uzmanlaşmış akademik personel eksikliği,
- Doktora mezunu olmayan öğretim görevlilerinin derslere girmesi,
- Uygulama derslerini yönetecek klinik/uygulamalı psikolog kadrolarının yetersizliği gözlemlenmektedir.

3. NİTELİK KAYNAKLI RİSKLER: EĞİTİM VE UYGULAMA

3.1. Altyapı ve Uygulama Laboratuvarları

Psikoloji eğitimi sadece sınıfta değil, laboratuvarlarda ve uygulama alanlarında gerçekleşir. Birçok yeni açılan bölümde;

- Bilişsel psikoloji deney laboratuvarları,
- Gözlem odaları (tek yönlü aynalar),
- Psikolojik ölçüm araçlarının bulunduğu envanter kütüphaneleri gibi alanlar bulunmamaktadır.

3.2. Staj ve Süpervizyon Eksikliği

Lisans düzeyinde zorunlu staj uygulamalarının denetimsizliği ve süpervizyon (denetim) süreçlerinin işletilememesi, öğrencilerin mesleki beceri kazanmadan mezun olmasına neden olmaktadır. Bu durum **halk sağlığı açısından ciddi riskler** oluşturmaktadır.

Türk Psikologlar Derneği Genel Merkezi

Fethiye Sok. 5/1 GOP Çankaya 06680 Ankara

Telefon: +90 (312) 425 67 65

Belgegeçer: +90 (312) 417 40 59

www.psikolog.org.tr

Kütük No: 06-019-051

Türk Psikologlar Derneği kamu yararına çalışan dernek statüsünü haizdir.

Bilgi için: bilgi@psikolog.org.tr

4. TEKNİK TALEPLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

4.1. Akademik Başarı Sırası Barajının Yeniden Belirlenmesi

Psikoloji bölümlerine kayıt yaptıracak öğrencilerin, temel bilimsel ve analitik düşünme becerilerine sahip olması beklenir. Bu nedenle;

- **Talep:** Psikoloji bölümleri için **ilk 125.000 (yüz yirmi beş bin)** başarı sırası barajının getirilmesi.

4.2. Asgari Standartların Denetimi ve Kapatma Prosedürü

- **Talep:** YÖK mevzuatında belirtilen asgari öğretim üyesi şartını karşılamayan ve uygulama laboratuvarı bulunmayan bölümlerin öğrenci alımının derhal durdurulması.
- **Talep:** Mevcut bölümlerin akreditasyon süreçlerinin hızlandırılması.

4.3. Dil Programlarının Sınırlandırılması

Sınırlı akademik personel kaynağının verimli kullanılması için;

- **Talep:** Üniversitelerin bünyelerinde, Türkçe veya İngilizce programlardan **sadece birini** açabilmelerine yönelik düzenleme yapılması.

5. SONUÇ

Türkiye'de psikoloji eğitimi "nitelik" değil "nicelik" odaklı bir süreçten geçmiştir. Bu teknik raporda belirtilen önlemler alınmadığı takdirde, mesleki itibarın geri dönülemez şekilde zedelenmesi ve ruh sağlığı hizmetlerinde ciddi hataların yaşanması kaçınılmazdır.

Türk Psikologlar Derneği olarak, bu teknik standartların belirlenmesi ve denetimi sürecinde Yükseköğretim Kurulu ile tam iş birliğine hazır olduğumuzu belirtmek isteriz.